

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ט אדר ב' תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות טו | דף הכולל: מגילה כו.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף י"ב "והוא הדין" עד אמצע סעיף י"ג "ואם מתפלל".
מוסר: חפץ חיים - כלל ב' אות ה' עד אות ז'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ח' ועוד כי אנו רואים' עד פרק ט' 'והכין לך לצורכך שני יועצים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מי התפלל לפני העמוד ב'לדרמן' בשנה שאחרי פטירת מרן הסטייפלער? | "מי שחוזר תוך שעה עם 300 אלף שו" - הדירה שלו" | "קליפת מאסקווא": התבטאויות מופלאות מגדולי הדורות | 2363

אשכבתיה דרבי

להפתעת הנוכחים, רבינו לא אמר מאומה על שערך המגודל של הנער, אלא הושיט לו את ידו לשלום. הוא המשיך להביט בנער בחמימות, מחזיק בידו ומלטפה שוב ושוב... ואז החל הנער לבכות, ורבינו כנגדו מתחיל גם הוא לדמוע...

שמעתי מכלי ראשון ממי שהיה נוכח במחזה:

יהודי המתעסק בהתרמת נדיבים למוסדות, ומבאי ביתו של מרן זיע"א, נתבקש להכניס אל הרבנית זכרונה לברכה אשה מארה"ב יחד עם בנה שעמד סמוך לגיל 13, לברכה מהרבנית. בהגיעו לנקודת המפגש שסיכם איתם נדהם לגלות שמדובר באשה שאינה שומרת מצוות, ובנה עמד לידה גלוי ראש עם שיער ארוך... אך לא יכול היה לסגת בשלב זה, ולקחם אל הרבנית. הרבנית כדרכה קיבלה את האשה בחמימות גדולה, ואז ביקשה האם להכניס את בנה אל הרב לברכה. מיודענו שידע כמה היה שיער ארוך מפריע לרב, חשש שמא יורה הרב לנער לגוז את שיער ראשו ואז תעלה חמתה של האם וכו', לכך ניסה להניא אותם, אך האם התעקשה. הנער נכנס לפני רבינו זצ"ל, והנה הרב מושיט לנער את ידו לשלום. הנער נתן את ידו ברב, ולהפתעת הנוכחים הרב מביט בנער לא עוזב את ידו אלא מלטפה שוב ושוב. ואז החל הנער לבכות, והרב כנגדו החל גם הוא לדמוע... וכך

דקות ארוכות, ויהי לפלא.

ואז אמר הרב לנער בעזרת מתורגמן שיגוז את שערך הארוך והנער הנהן בראשו במרץ לאות הן. הרב בירכו בחמימות והנער יצא לשלום. ביציאה הקדים מיודענו לדבר עם האם בטרם יספר הנער את מה שהורה לו מרן, ושאל אותה למה בכלל ראתה צורך להתברך אצל מרן. להפתעתו הרבה ענתה האם: אנחנו רפורמים (!!!) ויצא לנו לשבות אצל בני דודים חרדים מניו יורק, וכיון שהילדים שם התנהגו למופת באופן שהותיר עלינו רושם עז החלטתי שאני רוצה ברכה עבור הילד שיהיה כמו בני הדודים... ואמרו לי שאלך לרבי חיים קניבסקי ולכן אנחנו כאן... כמובן, שכשמעה האם מבנה את הוראת מרן, הסכימה לאלתר, וסופו של דבר שהילד נכנס לשיבה והפך לבן תורה אמיתי. מרן ברוח קדשו חש ברצון הפנימי של האם ובנה, ובכח דמעותיו פרץ להם דרך לשוב בתשובה שלימה. (מכתב שפורסם ב-JDN)

**ביום שלמחרת החליט ר' אליעזר לזונטל לא להגיע,
אולם מרן הגר"ח הבין מדוע - הוא הלך לחפש אחריו,
ואמר לו: "אם אתה לא תגיע, גם אני לא אגיע"...**

זכות קדימה? לא בבית מדרשו

מקום אחר", אמר. אבל מרן סירב, ודרש שהחלוקה תהיה כפי שאמר, דהיינו שבוע שבוע.

אחי הסכים בליט ברירה, אבל כאשר התפלל לפני העמוד ביום הראשון קמו מתפללים שלא ידעו על ההסכם, וקבלו על כך, וטענו שהעמוד מגיע להגר"ח. לאור זאת, ביום שלמחרת החליט ר' אליעזר לזונטל לא להגיע. הגר"ח הבין מדוע לא הגיע, והלך לחפש אחריו, וכשמצאו אמר לו: "אם אתה לא תגיע, גם אני לא אגיע"...

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן אדר ב' תשע"ט)

סיפר הרב בנימין לזונטל: אבא שלי, הרב ר' נפתלי ז"ל, נפטר ביום ב' תמוז, כחודש וחצי לפני מרן הסטייפלער זצ"ל, ואחי הרב ר' אליעזר ז"ל החל להתפלל לפני העמוד ב'לדרמן'. עם פטירת מרן הסטייפלער, ביום כ"א מנחם אב, ולאחר שמרן הגר"ח קם מה'שבעה' וסיים גם את ה'שלושים' (שבהם התפלל כמובן לפני העמוד), הוא ניגש אל אחי ואמר לו: "מעכשיו נתפלל שנינו, אני שבוע ואתה שבוע". אחי המנוח ניסה להתנגד, ולומר שהוא מעניק את הזכות להגר"ח, משום שמקום זה ידוע בכל העולם כבית מדרשו של הסטייפלער, ואם כן יש להגר"ח זכות קדימה, "ואני אחפש לי

הסיפור היומי

"אדם צריך להיות מוכן למסור את כל אשר לו למען התורה!" - קרא הרב קושלביץ בלהט באוזני אלפי הבחורים - "וכדי להמחיש זאת, אספר לכם על מישהו שנהג בדיוק כך; והסיפור הזה התרחש ממש כאן בבניין..."

לא להאמין: האדמו"ר שסיכן את כל מפעלו הרוחני שנבנה במסירות נפש כדי להציל ישיבה אחרת

מה שיש לו למען התורה, למסור את הכול - הכול ממש - ולא לחוס על דבר. אחר כך אמר, "אספר לכם סיפור שימחיש לכם את הדבר, סיפור על מישהו שנהג בדיוק כך. הסיפור שאני עומד לספר לכם, התרחש כאן, בבניין זה שבו התאספנו היום.

"זה קרה במהלך שנות המלחמה, תש"ב (1942), תש"ג (1943) או אולי בשנת תש"ד (1944). בשעתו, 'תורה ודעת' הייתה בצרות. הישיבה הייתה חייבת לבנק כספים רבים, והבנק תבע את החזר ההלוואה. לשיבה לא הייתה אפשרות לשלם. הבנק פנה לבית המשפט, וקיבל פסק דין שאם ההלוואה לא תשולם במלואה, הוא רשאי לעקל את כל הבניינים השייכים לתורה ודעת.

"מנהל הכספים של הישיבה, שהיה אחראי על גיוס הכספים, נכנס לדיכאון. הוא לקח את העניין בצורה מאוד קשה, וחש שבגללו 'תורה ודעת' עומדת להיסגר. הוא ניסה לעשות כל שביכולתו כדי לתקן את המצב. הוא פרסם בעיתונים מגבית חירום, שהניבה סכום זעום בלבד, והמועד האחרון לפירעון ההלוואה הלך וקרר. "יום אחד הוא קיבל שיחת טלפון ממשדרו של האדמו"ר הקודם מליובאוויטש, רבי יוסף יצחק שניאורסאהן, בה נשאל

סיפר הרב מאיר פלוסטקין, שנמנה בשנות תשכ"ו-תשכ"ז על תלמידי ישיבת 'תורה ודעת' בניו יורק. היתה זו בשעתו אחת הישיבות הגדולות בעולם, ובוודאי הגדולה ביותר בצפון אמריקה. למדו בה מעל אלפיים תלמידים, מכיתה א' ועד לשיעורים הגבוהים בבית המדרש. היא הייתה ממוקמת בשכונת ויליאמסבורג בברוקלין.

וכך מספר הרב פלוסטקין: מדי שנה היה נערך בישיבה מעמד מיוחד להגל יום השנה לפטירת ראש הישיבה הקודם הגאון רבי שלמה היימן זצ"ל. בשנה עליה אני רוצה לספר, נשא דברים הרב שמואל קושלביץ, ששימש רב קהילה בברונקס וכבוחן במבחני הסמכה לרבנות בישיבת תורה ודעת.

האולם היה מלא מפה לפה בתלמידים שהאזינו ברוב קשב. וכך סיפר הרב קושלביץ:

"הגמרא אומרת: 'אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה'. כלומר, המשך קיומה של התורה תלוי בכך שיש נכונות למסור עליה את הנפש".

הוא המשך והסביר שאדם צריך להיות מוכן לוותר על כל

לשאת. הוא מוכן לסכן את עתיד מפעלו שלו - שכן גם לו יש חובות שעליו לשלם - והוא מעניק לך המחאה על מלוא הסכום הדרוש, כדי שהתורה לא תיעקר. בבקשה, השיבו את ההלוואה בהקדם האפשרי, שכן כל מה שאדמו"ר הרי"צ בנה מונח כעת על הכף".

לכל אורך סיפורו של הרב שמואל קושלבין, ישבו כולם בפיות פעורים - כולם, ללא יוצא מן הכלל. ואז הוא הרעים בקולו וקרא: "התורה מתקיימת רק במי שממית עצמו עליה! זה מה שהרבי עשה!"

"כשהרבי הגיע לאמריקה - ואני הייתי נוכח שם שעה שירד מהאנייה - הוא היה משותק למחצה מכל העינויים שסבל ברוסיה הסטאליניסטית. לאחר מכן, ישיבתו בפולין הוחרבה בידי הנאצים. ומאז שהוא הגיע לכאן, הוא נאלץ להתמודד עם התנגדויות וקשיים רבים.

"הראו לי עוד איש כזה! הראו לי מישהו שמוכן לסכן את הכול, מבלי להפיק מכך רווח אישי כלשהו. ההמחאה ששלח ל'תורה ודעת' הכניסה את מפעלו הרוחני שלו עצמו לחובות כבדים, והעמידה אותו בסכנה חמורה.

"ברוך ה', ישיבת 'תורה ודעת' הצליחה לפרוע את החוב במהירות, והרבי קיבל את כספו בחזרה. אך בשעה שנתן את הכסף, לא הייתה לו כל ודאות שכך אכן יקרה. זוהי מסירות נפש של ממש!"

(מתוך מאמר, הובא ע"י הרב פנחס זרביב מכון למעשה לתגובות ולחומר נוסף p0583271323@gmail.com)

כמה כסף הצליח לגייס. הוא ידע שלחב"ד יש קשיים משלה, ולא באמת ציפה לעזרה כלשהי מאדמו"ר הרי"צ. 'הרבי בקושי מסתדר בעצמו, חשב לעצמו, איך הוא יסייע לי?' אך הנה, כעבור מספר ימים נכנס למשרדו חסיד חב"ד ובידו מעטפה. 'זה מהרבי', אמר ומסר לידי את המעטפה.

"מנהל הכספים היה המום. המילים נעתקו מפיו. ואז הוסיף החסיד ואמר: 'הרבי ביקש כי לפני שאמסור לך את המעטפה, אעדכן אותך בכמה עובדות:

"כשהוא היה ברוסיה, הוא נאלץ להיאבק מול המעצמה החזקה בעולם כדי שהתורה לא תיכבה. הרודן הגדול ביותר בעולם היה יוסף סטאלין, והרבי לא התחשב בו כלל. הוא סייע לכל מי שהיה זקוק לעזרה בחיזוק ענייני התורה. הוא לא שאל אם מדובר בחב"ד או לא. כל מה שהיו זקוקים לו - מקווה, שוחט, מלמד - הוא השתדל לדאוג לכך. הוא עשה כל שביכולתו כדי שאור התורה לא יכבה. השליחים ששלח נתפסו, נורו ונרצחו, ואז היה עליו לתמוך באלמנות וביתומים שלהם. למרות זאת, הוא שב ושלח אדם נוסף למלא את מקומו של זה שהוצא להורג. כל העת, עמדה בראש מעייניו מטרה אחת - שאור התורה לא יכבה.

"וכעת, לאחר שההשגחה העליונה הביאה אותו לארצות הברית, מדינה בה קיים חופש דת, כואב לו לשמוע ששיבה גדולה וחשובה שבה לומדים אלפי תלמידים נמצאת בסכנת סגירה - ולא בגלל שסטאלין ברוסיה מעוניין להיפטר מהיהדות, אלא בגלל שליהודים באמריקה לא אכפת. את זאת הרבי לא מסוגל

הסיפור היומי

כשהגענו לדירה גילינו שם עוד ארבעה אנשים שרצו לקנותה. התחיל ויכוח מי היה ראשון, ואז הודיע המוכר: "אנחנו צריכים מיידית 300,000 ש"ח. מי שחוזר בתוך שעה עם הכסף - הדירה שלו!..."

המירוץ החל... והנה סיפורו המדהים של הזוכה המאושר

לקראת פסח שני עלתה הצעה לדירה בת ארבעה חדרים בגודל 93 מ"ר במחיר 1,650,000 ש"ח ברח' חידושי הרי"ם. ביום ב' ט"ו אייר ה'תשע"ה התרשמתי מהדירה המרווחת. המחיר היה קצת יקר, אבל בהסכמת ההורים החלטנו לסגור על הדירה. עדיין לא היה בידי כסף לתשלום ראשוני, כי בעצת הרב הוחלט שלא אמכור את הדירה באלעד עד שלא אקנה דירה בבני-ברק. המחיר עלול לעלות, ובמצב שכזה אני אשאר תקוע עם הסכום הקודם שקיבלתי, בנוסף לעובדה שבניתיים אפסיד את דמי השכירות. למחרת ביום ג' ט"ז אייר סיכמתי עם המוכר בע"פ על קניית הדירה. המוכר דרש 350,000 ש"ח במעמד חתימת החוזה, ונתן לי שבוע לגיוס הסכום. לא היה לי את הכסף בשביל מעמד חתימת

גרתי בבני ברק בדירה שכורה קטנה - סיפר הרב אברהם פ. שליט"א - כאשר אני משכיר את דירתי באלעד. הדירה בבני ברק הייתה קטנה מלהכיל את משפחתי המתרחבת. לעבור לאלעד כבר לא היה כל כך מעשי, מכיון שכבר התאקלמנו בבני ברק. התייעצנו עם הרב והוחלט לחפש דירה גדולה בבני ברק. גם המשפחה הסכימה לדבר.

התחלתי לחפש. לקנות דירה גדולה בבני ברק, שתתאים גם למשפחה, וגם לתקציב שיש לקניית הדירה, היא משימה לא פשוטה ומתישה. בכל יום במשך שעות רבות עברתי מדירה לדירה והתאכזבתי בכל פעם מחדש. החיפושים נמשכו בכל חודשי החורף של שנת ה'תשע"ה. הגיע הקיץ והחיפושים עדיין בעיצומם.

שרוצים לקנות את הדירה! התחיל ויכוח בין האנשים מי היה הראשון. היה גם אחד שטען שהוא בר מצרא. לאחר מכן הבן הודיע: "תשמעו, הוצאנו את הדירה למכירה לפני זמן מה. לא יכולנו להתעסק עם זה כי אמי היתה מאושפזת בבית החולים. אנחנו זקוקים בדחיפות לסכום של 300,000 ₪ עד למחר. רכשתי לאמי יחידה בדיר מוגן, ואני חייב להעביר להם את הסכום עד למחר. כל מי שחוזר בשעה 22:00 עם הכסף, אני מוכר לו את הדירה".

כולם אמרו: "אנחנו נשיג את הכסף".

בשעה 22:00 אחד חזר עם 50,000 ₪, השני עם 100,000 ₪, והיה אפילו אחד שהצליח להשיג 150,000 ₪ - אבל אנחנו היחידים שהצלחנו להביא את כל ה-300,000 ₪, וזאת בזכות העובדה שהמוכר הראשון לחץ עלינו יום קודם להשיג לו את הכסף...

מיד הבאנו בקבוק ליקר ושתינו לחיים, כשבעלת הבית מתרגשת מהסיעתא דשמיא שיש להם את כל הכסף לדיר מוגן. היא גם הסכימה להוריד במחיר ל-1,500,000 ₪. חסכנו גם את דמי התיווך שהיינו צריכים לשלם בדירה הקודמת. דירה זו יותר גדולה, ועברה שיפוץ לאחרונה כשהמטבח כמעט חדש, מה שלא היה בדירה הקודמת, שם היינו צריכים לעשות שיפוץ נרחבים. חזרנו הביתה כמעט בריקוד. ראינו כיצד ה' דאג לנו כל כך: ארגן לנו קצת עוגמת נפש כדי שנתחזק באמונה, ואז הראה לנו שהכל לטובה. מאז למדנו שבכל עוגמת נפש שיש לנו, מתחזקים באמונה ומודים לבורא על הכל. כבר ראינו בחוש שהעצה הטובה ביותר היא: השלך על ה' יתברך, תשליך הכל עליו, "והוא יכלכלך" (תהילים נה, כג). הוא כבר יעשה טוב מכל התחזקות באמונה וביטחון, ותראה שהכול לטובה.

(פניני עין חמד, מעובד מתוך 'ווי העמודים')

החווה. חשבת כבר לסגת מהקנייה, אבל לאחר תפילה בל"ג בעומר במירון אצל רשב"י הקדוש, השי"ת עזר וחמי השיג לי הלוואה בסך 200,000 ₪ מהבנק. הצלחתי לגייס עוד 150,000 ₪ מחסכונות, ידידים וכו'. ברוך השם הסכום בידי. ביום ג' כ"ג אייר סיכמנו על חתימת חוזה למחרת אצל עו"ד בשעה 13:30. למחרת בבוקר התחילה העברת טיטות בין עורכי הדין.

והנה בשעה 12:00 - שעה וחצי לפני חתימת החוזה, והעברת הכסף אותו גייסתי בקושי רב ולאחר מאמצים מרובים, אני מתבשר מהעורך דין שהמוכר התחרט! האכזבה היתה עצומה. לאחר חיפושים ממושכים כשסוף כל סוף מצאתי דירה שמתאימה לי גם בגודל וגם במחיר, ולאחר שכבר עבדתי קשה להשיג סכומים כל כך גדולים - פתאום המוכר מתחרט זמן קצר לפני חתימה החוזה. פגשתי את אחד מגדולי הרבנים בבני ברק וסיפרתי לו, מה קרה. הוא אמר לי: "תשמע, יש לי עצה טובה בשבילך. תאמר פרקי תהילים. לאחר מכן, רק תודה לבורא עולם על כל הטוב שעשה לך עד עכשיו. תאמין באמונה שלימה שכמו שעד עכשיו הקב"ה ניהל אותך בצורה הטובה ביותר, גם עכשיו הכל יתהפך לטובה. אל תנסה לחשוב כיצד בורא עולם יושיע אותך".

למחרת, יום חמישי בצהריים, אני מנסה להתקשר למודעה שמפורסמת כמה שבועות: דירת 4 חדרים 97 מ"ר במחיר 1,550,000 ₪ ברח' יונה. בכל פעם שהתקשרתי לא היה מענה, אבל למרבה הפלא הפעם הרימה בעלת הבית, אשה מבוגרת, את הטלפון. היא אמרה לי: "אתה יכול לעלות להתרשם מהדירה". עליתי ואכן התרשמתי מאוד... בהמשך שלחתי את אשתי לראות את הדירה. היא אמרה שדירה זו מוצלחת יותר מהדירה הקודמת. בעלת הדירה אמרה שבנה מטפל במכירת הדירה והוא יגיע בשעה 21:00.

הגענו בשעה היעודה, ואז גילינו שיש שם עוד ארבעה אנשים

הסיפור היומי

"זכורני שאמר מרן החזו"א זצוק"ל, שכשיבוא מלך המשיח נרקוד ונשיר 'להעביר גלולים מן הארץ' על ניפוץ והסרת גילולי טומאת רוסיה"

התבטאויות מופלאות מצדיקי הדורות על הקשר בין מפלת ממלכת רוסיה לביאת המשיח

גדולי הדורות על ענין זה, והשייכות של מפלת ממלכת רוסיה לביאת משיח צדקנו. להלן נביא חלק מדבריו שם:
בזמירות שב"ק אנו מזמרים "משוך חסדך לידועך א-ל קנ א ונוקם". הס"ק מרוזין זצ"ל פירש את זה פעם (ע' באריכות בעירין קדישין ח"ב עמ' תקכ"ח) שתיבת "משך" היא רמז לקליפה של מוסקובא, וכדכתיב בפרשת נח (י, ב) "בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס", ובירושלמי מגילה (פר' א הל' ט) ביאר מי

הגאון רבי אברהם חיים ברים זצ"ל (הובא בגיליון 'מרבה חיים', קובץ גיליונות) העיד פעם וסיפר: "זכורני שאמר מרן החזו"א זצוק"ל, שכשיבוא מלך המשיח וועט מאן טאנצען מיט דעם רוס 'להעביר גלולים מן הארץ' על ניפוץ והסרת גילולי טומאת רוסיה".

בגיליון 'אספקלריא' מביא הרה"ג רבי ישראל פרידמן שליט"א רב דק"ק טשארטקוב במנצ'סטר ומח"ס שבט מישראל, מדברי

וכן התבטא גם הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זצ"ל בעת מלחמת העולם השנייה, וכדסיפר הגה"ח ר' שלמה שרייבר זצ"ל (הובא בפרקי תולדות בסוף דורש טוב עמ' קפד) שהוא היה מן הראשונים שבישר להרה"ק מהוסיאטין שגרמניה הכריזה מלחמה כנגד רוסיה ואמר הרה"ק מהוסיאטין: "עכשיו תתחיל מפלתו של אותו רשע, כי איתא בזוהר הק' שיש לפעמים מין קליפה שרק קליפה אחרת חזקה ממנה יכולה לבטלה". ועיי"ש ש ציין לדברי הזוהר (חלק ג' עמ' נ. לענין נגעי בתים). ואכן רואים עתה גבורת רוסיה איך שהיא כובשת ארצות אחרות ואינה מפחדת כלל מה יאמרו אומות העולם, והיא עושה מה שהיא רוצה בלי לתת דין וחשבון לאף אחד, ואומות העולם אינם יודעים מה לעשות ואיזה כח יש להם נגדה.

ואדמו"ר הזקן מטשארטקוב זצ"ל, פעם אחת כאשר כל הקהל ושמחו מאוד בחג השבועות אחרי עריכת השולחן, הפסיקם באמרו: "אינני רואה מפלתה של רוסיה הרשעה, עד שלא יתקיים 'ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים ה' מלך'" (תהלים צו יא). הרי שרק בביאת המשיח תהיה מפלה לקליפה של רוסיה. ובזה יש להבין מה דכתיב בספר יחזקאל (פר' לח, ב): "גוג מלך המגוג נשיא משך ותובל", וביאר שם הרד"ק: "גוג הוא מלך מגוג ומלך שתי האומות האלה משך ותובל", ובפירושו התוס' ר"ד כתב בשם רבינו סעדיה גאון שעשרה מלכים יעמדו מרומי, והאחרונים שבהם הם מלך רוסיה ומלך ישמעאל. וידוע בשם הגר"א מוילנא זצ"ל שאמר: "אם הספינות של מלכות רוסיה יחצו את מיצר בוספורוס צריכים ללבוש בגדי שבת", לומר לך שהשעה קרובה אז לביאת המשיח (ואולי הכוונה דכאשר נתרחבה המלכות של רוסיה חוץ לגבולותיה, אז מלך רוסיה יהיה גם המלך של תובל וכדברי ספר יחזקאל הנ"ל, וזהו מסימני ימות המשיח בב"א, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא).

הן המדינות האלו שהם מבני יפת, וז"ל: "גומר - גרמניה, מגוג - גיטיא, מדי - כשמועה, ויון - אייסוס, תובל - ויתנייה, משך - מוסיא". ופירש שם 'הפני משה': "מוסיא היא מוסקאווי". וכן איתא בספר מנחת יהודה (יומא י). מהגאון ר' יהודה אפשטיין זצ"ל שכתב: "משך זו מוסיא והיא ממלכת רוסיה".

ואנו מבקשים אפוא: "משך חסדך ליודעך" - שגם בתוך ההסתר של גלות מוסקאווי, יהיה "חסדך ליודעך", לכלל ישראל שהם יודעי שמך, ו"א-ל קנא ונוקם" למלכות רוסיה". ולמה אנו מדגישים דוקא את מלכות רוסיה מכל האומות השייכות לאדום - כי קליפת אדום יש לה הרבה גוונים, ורוסיה שהיא "משך" היא הגרועה והקשה ביותר. וזהו שנאמר (תהלים קב) "אויה לי גרתי משך". וכן פירש הרד"ק שם: "יש מפרשים משך, האומה אשר היא מבני יפת הנזכרת בתורה".

ועוד כתב הס"ק מרוז'ין לפרש בזה המשך הפסוק: "גרתי משך שכנתי...", שכאשר יהודי שומר תרי"ג מצות - כמנין "גרתי", במסירות נפש תחת ממשלת "משך" - זה מביא "שכנתי" - שהשכינה שורה אפילו כשישראל נמצאים בגלות.

עוד עדות לגריעות של קליפת רוסיה, כותב הגאון ר' מרדכי אריה הורוויץ זצ"ל מבאניאל בהספידו "זכרון ישראל" (עמ' סו) על הרה"ק האהבת ישראל מוויזניץ זי"ע וז"ל:

"מאוד בחלה נפשו להיות עם הרוסים בוויזניצא, כאשר שמעתי מפיו הקדוש בש"ק שבו ביום באו הרוסים לוויזניצא וכאשר בא אחד מחיל הקאזקים ראשונה לוויזניצא נהרג ע"י אחד משיירי חיל עסטרייך, אמר בקדשו: 'טוב שיש אחד פחות מהם'. וסיפר מזקנו הרה"ק הר' פינחס מקאריץ זצ"ל"ה שאמר: 'רוסלאנד אין להם שר במרום, רק זה התלקטות הקליפות'. ופעם אחת עבר חיל רוסים בעיר ששכן שם הרה"ק הר' פנחס, ולא רצה להתפלל עד שהלכו משם".

קול העם

למחרת ניגש אלי בעה"ב מוטרד: "אתמול קיבלנו כמה ציונים גרועים במדד שביעות הרצון של העסק, יש לך מושג מה קרה?". הבנתי מיד שכנראה אלו הלקוחות מאתמול, שהחליטו לנקום. חששתי מה יקרה עכשיו...

אבל תגובתו של בעה"ב היתה מפתיעה, וגם מרגשת

היתה בלתי הולמת באופן קיצוני גם ביחס לכללי "הצניעות" הנהוגים אצלם.

למחרת ניגש אלי בעה"ב ובפנים מוטרדות שואל אותי אם אני יודע מה קרה, "כי נודע לו שהוא קיבל אתמול כמה ציונים גרועים במדד שביעות הרצון של העסק". מדובר ב'מדד שביעות רצון' שעל גבי רשת האינטרנט, שם כל אחד יכול לחוות דעתו על מהות העסק ואיכות השירות שלו וכדו'. ובהיותו בעל רשת גדולה של

אני עובד כמנהל בחנות הריטים, וברצוני לספר על התרחשות שהייתה אצלנו בחנות.

יום אחד בעודי עסוק בשירות לקוחות, נכנסו כמה גויות בלבוש בלתי הולם. כמתחייב מתוקף עבודתי נתתי להן שירות, אבל עיני פנו כל הזמן לצד אחר. ידעתי שהן מבחינות בכך, אך המשכתי בשלי. שירות מלא ואפילו אדיב, אך בלי שעייני הסתכלו עליהן אפילו לא בטעות. לא חששתי שמא ייפגעו, משום שהופעתן

הייתי נרגש מתגובתו, לא כל כך מהעובדה שהוא לא גער בי ועוד הביע את תמיכתו במעשה; אלא מכך שהוא ראה את זה בצורה כזו. הגישה היהודית שלו והגאווה דקדושה שלו, הייתה בעיניי נוי סוכה כשלעצמו.

ואכן עשיתי כדבריו. תליתי העתק מהנ"ל אצלי בסוכה למען יראו כולם במה אנו מתגאים, כשאני מוסיף לספר לכולם את ההסבר שמאחורי נוי הסוכה הייחודי - את עצם הסיפור, ועוד יותר מכך את העובדה שבעה"ב, שהדבר בא לכאורה על חשבון העסק שלו, ראה בכך נוי סוכה. זה היה הנוי שבנוי!

(גיליון מאמר התחזקות - אוצר של הלכה וחיוק בעבודת שמירת העיניים, מפי בעל המעשה)

חנניות, יש למדד הזה משמעות גדולה, ולכן חשוב לו לדעת האם ידוע לי משהו שלא ידוע לו בקשר ליום האתמול.

קישרתי מיד אחד לאחד, ואמרתי לו שהסברא נותנת שאלו אותן לקוחות שביקרו בחנות, וכפי הנראה נפגעו מאופן התייחסותי אליהן, וכך החליטו לנקום. 'אם אכן מדובר במעשה נקמה', חשבתי לעצמי, 'הרי שהם בהחלט הצליחו לא רע'. דבר כזה יכול לעולל נזק לכל הרשת, ולכן גם קצת חששתי מהתגובה של בעה"ב.

אך להפתעתי, הוא פונה אלי ואומר לי בזה הלשון: "לך ותדפיס את כל אותם 'ציונים שליליים', הקף אותם במסגרת ותלה אותם אצלך בסוכה... אין לך 'נוי סוכה' יפה מהם", הוא הפטיר לעברי...

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

"המספר לשון הרע על חבירו, אף אם מותר לו לגנותו מפני שהוא רשע, ימלא ברתת וזיע, כי כאשר יתבונן היטב ימצא שגם הוא נכשל בעבירה זו עצמה או בענינים אחרים כיוצא בזה..."

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בזה. ויהוא מלך ישראל נענש על כך שהכרית את בית אחאב, כיון שגם בו נמצא עוון של עבודה זרה.

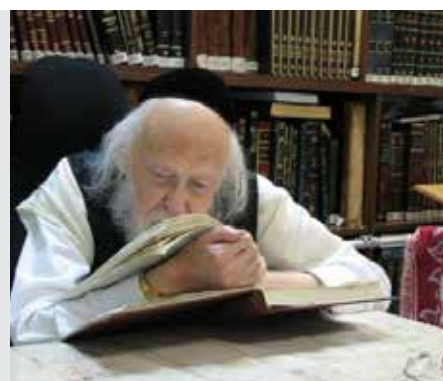
ועל פי זה כתב הח"ח לקמן (שמירת הלשון שער התבונה פי"ז), שהמספר לשון הרע על חבירו, אף אם מותר לו לגנותו מפני שהוא רשע, ימלא ברתת וזיע, כי כאשר יתבונן היטב ימצא שגם הוא נכשל בעבירה זו עצמה או בענינים אחרים כיוצא בזה, וייענש עבור הצער של האיש שסיפר עליו, כאילו סיפר על אדם צדיק. ואף אם בדק היטב ולא מצא בעצמו חטא כזה, ידע שמעתה ואילך, אם יעבור על איסורים כמו אלו שגינה את חברו עבורם, מיד יפקד עליו למפרע לעוון, מה שדיבר בזה על חברו.

בסעיפים הקודמים (כלל ח סעיפים ה' ו') מלמדנו החפץ חיים שכל איסור לשון הרע הוא רק על איש שעל פי דין תורה הינו בכלל 'עמיתך' - דהיינו, עם שאתך בתורה ובמצות. בסעיף ז' מוסיף הח"ח שגם באדם שמוחזק בעיר לרשע בעבירות שעליהן מותר לגנותו, הדין כן, ומותר לספר עליו לשון הרע.

בביאורים ומוספים מביאים כי אם המספר בעצמו גם כן חוטא בעבירות אלו שמספר כעת בדברי הגנאי, כתב הח"ח לקמן (לשון הרע כלל י ס"ג) שאסור לו לדבר עליו לשון הרע, כי איש כזה אין כוונתו כשמספר עליו את דברי הגנאי, לתועלת, שיתרחקו בני אדם מדרך הרשע, אלא כל כוונתו היא לשמוח לאידו ולבזותו

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע שלח הגרי"ש אלישיב את הכהן להתפלל בכותל?

יבמות דף טו

מחזיר גרושתו

נו, לכאורה אין שום בעיה, ישא האיש את גרושתו מחדש, ויקיים בכך מצות מחזיר גרושתו. אבל הבשורה הזו היכתה את בני הזוג בהלם, שכן הבעל היה כהן ואסור לו לשאת גרושה,

בני זוג שלא נפקדו במשך 15 שנה בזש"ק, החליטו להיפרד ללא מריבות וחיוכים, ולפנות כל אחד לדרכו ולהצלחתו. והנה, זמן קצר לאחר נתינת הגט, נודע שהאשה הייתה מעוברת.

והבכיות והצער עד השמיים...

הבעל בא אל מרן ר' חיים קנייבסקי, "אינני רואה כל דרך שתוכל לשאת את גרושתך", אמר הרב, והציע לו לעלות למעונו של חמיו מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל. גם הרב אלישיב ספק ידיו בצער רב, ואמר שזו גזירה משמיים. 'אמנם, אני מציע לך שתפנה אל הכותל המערבי, ותתפלל להשי"ת שיושיע אותך', סיים הרב. הכהן האומלל שמע את הדברים, ולקח אותם כ'הוראה', ומיד בצאתו מבית הרב אלישיב נסע לכותל המערבי. וזאת יש להדגיש, שהחל מהרגע הראשון שבו נודעה בשורת העיבור, לא איבד מיודענו את עשתנותיו, והאמונה שפיעמה בו חיזקה גם את כל הסובבים אותו. בבואו לשריד מקדשנו ניצב ליד האבנים והרעיש את המקום בבכיות וזעקות. האנשים שמסביבו הבינו שמדובר בצרה גדולה במיוחד, אך לא העזו לגשת אל המתפלל ולהציע את עזרתם. לאחר זמן ממושך, הרגיש הכהן דפיקות על גבו. הוא מסתובב אחורנית, ורואה לפניו אברך ת"ח המנסה להתעניין מה מציק לו. לאחר שהוא מספר את סיפורו המאוד כאוב, פונה אליו הת"ח ושואל: "האם יש לך אבא?". הכהן השיב בחיוב, ושאלו ככר

זקן מופלג ונמצא בבית אבות באמריקה, וכמעט שאינו מתקשר עם הסובבים אותו. 'אם אתה שואל לעצתי, טוס לאמריקה וספר לאביך את שעובר עליך', אמר הת"ח ופנה לדרכו. הכהן התלבט קשות, מצד אחד, כל מה שעבר עליו בשבוע האחרון ומצד השני, אם הרב אלישיב שלח אותו לכותל, לא דבר ריק הוא. לא עברו דקות ספורות, והכהן הזמין כרטיס טיסה, וכעבור יממה וחצי הוא היה כבר ליד אביו בבית האבות. האב לא דיבר, אבל עשה רושם כמי שמאזין לדברי בנו. צוות הרופאים שהיה צמוד לקשיש, אמר מראש לבן שאבא שלו כבר לא הוציא מפיו מילה במשך כמה חודשים. בעת ספרו לאביו את שעובר עליו, הרבה הכהן לבכות, והנה לפתע, אביו פתח את פיו... הוא אמר לבן שלו ברורות שהוא אינו הבן שלו, אלא ילד מאומץ שגידל לאחר השואה, וממילא אינו כהן. אי אפשר לתאר את צהלות השמחה שנשמעו בחדרו של הקשיש בבית האבות שבאמריקה. וכל זה בזכות אמונת החכמים שפיעמה בלבו של הבן.

(אפריון שלמה)

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

מי שבירך "להתעטף" על 'טלית קטן' וה'טלית גדול' מונחת לפניו - האם צריך לברך שוב על הטלית גדול?

ללבושה לאלתר, אינה נפטרת בברכת הטלית קטן, משום שנוסח הברכה הוא של טלית קטן, ומן הסתם דעתו לברך על הטלית גדול בנוסח הראוי לה: "להתעטף בציצית".
אולם, למנהג בני ספרד, שמברכים על טלית קטן "להתעטף בציצית" - אם בירך בבוקר על הטלית קטן, והטלית גדול מונחת לפניו ומתעטף בה לאלתר, לא יברך עליה.

[שו"ע ח, יב, משנ"ב ל, וביה"ל יג, ד"ה אם]

אדם שאינו רגיל ללבוש כמה טליתות - וכמקובל בימינו - אין הברכה שמברך על טלית אחת פוטרת טליתות אחרות, אף אם הן מונחות לפניו בשעת הברכה, אלא אם כן היה בדעתו להתעטף בהן, ולפוטרו בברכה שמברך על הטלית הראשונה.

וכמו כן, למנהג בני אשכנז, שמברכים על 'טלית קטן' "על מצות ציצית" - אף אם ה'טלית גדול' מונחת לפניו, ובדעתו

מי שמברך על קיום מצוה והולך למקום אחר ומקיים בו שוב את המצוה - האם ההליכה נחשבת ל'הפסק'?

נחשבת כהמשך של המצוה הקודמת, כגון אדם שהולך מסוכה לסוכה, אשר הישיבה בכמה סוכות יש בה קיום מצוה אחת כוללת של 'ישיבה בסוכה'; לבין מקרה שלאחר ההליכה מתקיימת מצוה חדשה, כגון התעטפות בטלית נוספת, אשר נחשבת למצוה נפרדת מהטלית שהתעטף בה במקום הראשון.

[שו"ע ח, יג, ומשנ"ב לג, ביאורים ומוספים דרשו, 46]

הפוסקים נחלקו בנוגע למצוות שונות, האם הליכה ממקום למקום נחשבת כ'הפסק' בין ברכת המצוה למעשה המצוה; כלומר, אם בירך על קיום המצוה, וקיימה, ולאחר מכן הלך למקום אחר, ובכוונתו לקיים בו שוב את המצוה - האם הברכה שבירך במקום הראשון, חלה גם על קיום המצוה במקום השני.

ויש שחילקו בין מקרה שבו המצוה שנעשית לאחר ההליכה

האם מותר לכתחילה לברך על מאכל טפל למרות שניתן לפוטרו בברכת המאכל העיקרי?

3. גרימת ברכה שאינה צריכה, כגון שיכול לפטור שני מעשים בברכה אחת, וגרם על ידי הפסק בדיבור, וכיוצא בו, שיצטרך לברך פעם נוספת - אסורה מדרבנן. וברכה על מאכל 'טפל' לפני ה'עיקר' - הגם שיכול לפוטרו בברכת העיקר, באופן שיאכל תחילה את העיקר ויברך עליו - מותרת לכתחילה.

[ביאורים ומוספים דרשו ח, 42; וראה משנ"ב רטו, יט-כ, ושעה"צ כא]

יש מפוסקי זמננו שפירט כמה דרגות באיסור הזכרת שם ה' לבטלה: 1. הזכרת שם ה' לבטלה, שלא בדרך ברכה - יש בה איסור עשה מדאורייתא, שדרשוהו רבותינו ז"ל מהכתוב: "אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ תִּירָא". וראה במקורות.

2. ברכה לבטלה - יש מן הראשונים שסוברים, שיש בה איסור לא תעשה מן התורה, שנאמר: "לא תשא אֵת שֵׁם ה' אֱלֹקֶיךָ לְשׁוֹא"; ויש שסוברים שהיא אסורה רק מדרבנן.

* מנהג ישראל מקדמת דנא, שהמתעטף ב'טלית גדול', אינו מברך על ה'טלית קטן' שלובש לפניו, אלא מכוון לפוטרה בברכה שמברך על הטלית גדול.
* יש מהראשונים שכתבו, כי את ה'טלית קטן' צריך ללבוש מעל הבגדים; וכן דעת השולחן ערוך. ולדעת האריז"ל, על פי הקבלה, יש ללבוש את הטלית קטן מתחת לבגד העליון.
* מצות ציצית היא 'חובת גברא', ולא 'חובת מנא', דהיינו, חובת האדם הלובוש בגד שיש בו 'ארבע כנפות' לקשור בו את חוטי הציצית, אבל אין חובה לקשור חוטי ציצית בבגד שאינו לובשו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

בית עם מספר כיווני אוויר - האם צריך להדליק נרות חנוכה בכל הכיוונים?

- לא יחשדוהו שלא הדליק נרות חנוכה. אולם, המדליק בחלון, ובביתו חלונות משני צידיו, אינו צריך להדליק אלא בחלון אחד בלבד, כיון שכולם יודעים שבבית אחד ישנם כמה חלונות, והרואים את החלונות שבצד זה ללא נרות, יבינו שהדליקם בחלון שבצידו האחר של הבית.

[שו"ע תרעא, ח, משנ"ב נ-גא, וביה"ל ד"ה שיש; ביאורים ומוספים דרשו, 86]

המדליק נרות חנוכה בפתח חצרו, ולחצר שני פתחים משני צידיה, כגון שהאחד בצד מזרח והשני בצד דרום, וכן המדליק בפתח ביתו, ולבית שני פתחים משני צידיו - מדליק באחד הפתחים בברכה, ותיקנו חכמינו ז"ל, שיוסיף וידליק גם בפתח השני, ללא ברכה, כדי שהעוברים בצד זה של החצר, או הבית - ואינם יודעים כי לחצר זו, או לבית זה, יש פתח נוסף בצד האחר

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הלוח היומי

י"ט באדר ב' | רבי יוסף חיים ב"ר אברהם שלמה זוננפלד זצ"ל, אב"ד העדה החרדית

יהודי פפד"מ חוגגים ביום זה את "פורים וינצנץ", על שבתאריץ זה בשנת שע"ה, מת הצורך וינצנץ פטמילך ימ"ש, שהיה אחראי לגירושם האכזרי (בכ"ז אלול שע"ד).

יארצייט:

- תקפ"ו: רבי יעקב ב"ר אברהם כהנא זצ"ל, בעל גאון יעקב.
- תרל"ד: רבי דוד ב"ר צבי אלימלך מדינוב זצ"ל, בעל צמח דוד.
- תר"מ: רבי יהודה ב"ר יהושע פלק גרינוולד זצ"ל, אב"ד סאטמר ובעל שבט מיהודה.
- תרצ"ב: רבי יוסף חיים ב"ר אברהם שלמה זוננפלד זצ"ל, אב"ד העדה החרדית.
- תרצ"ט: רבי עמנואל ב"ר אברהם משה זצ"ל, מפאביניץ-לודג'.
- תשמ"ה: רבי חיים יעקב ב"ר יצחק אריאלי זצ"ל, בעל באר יעקב.
- תשנ"ג: רבי יצחק ב"ר יוסף קאליש זצ"ל, מאמשינוב-ארה"ב.
- תשע"ה: רבי שמעון ב"ר אברהם חירארי זצ"ל, ר"מ פיתוחי חותם ובעל שער שמעון אחד.

יארצייט הגאון רבי יוסף חיים ב"ר אברהם שלמה זוננפלד - גאב"ד י-ם

מה עשה הגרי"ח זוננפלד בשלג?

אחד ממקורבי הג"ר יוסף חיים זוננפלד ביקש ממנו פעם שידבר עם הראב"ד רבי מרדכי לייב רובין בענין מסוים שהיה צריך את עזרתו, באותו לילה ירד שלג כבד בירושלים, והנה אותו מקורב רואה את רבינו הישיש צועד בשלג לביתו של הרב רובין, הוא ניגש אליו לבקש את סליחתו על שהטריחו בשלג, אמר לו רבינו: "וכי ליהודי עם זקן לבן אסור לטרוח טרחה של מצוה, ומצוה הבאה לידך אל תחמיצנה, אפילו בשלג..."

(האיש על החומה ח"א עמ' 329)

בעת שמזדמנת לידנו מצוה, נשתדל להזדרז לעשותה מיד, ולא נמנע מלעשותה אף כאשר הדבר כרוך בקושי או מאמץ

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il